

СОҶЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ТАЗЕТА 1979 йил 21 июндан
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 196 (17.478).

26 август 1979 йил, якшанба

Баҳоси 2 тийин.

ҲАММА НАРСА ЙИҒИМ - ТЕРИМГА ШАЙ БЎЛДИ!

СЎЗ — ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИГА

ТИНИМ БИЛМАС ДЕҲҚОН ҚЎЛЛАРИ

ДЕНОВ РАЙОНИДАГИ «ҲАЗОРБОҒ» СОВХОЗИ
ПАХТАКОРЛАРИ 15.000 ТОННА «ОҚ ОЛТИН»
ЕТИШТИРИШГА АХД ҚИЛДИЛАР

Пахтакор август ойида кеча-кундуз дала кезди, гўза-си ҳақида қайғуради. Гўларини, шоналарини, қўсакларини такрор-такрор чамалайди. Ўсимликнинг бўйи, ҳосил нишонларини кўзи қўйиб қараётган ҳар қандай пахтакорнинг ўзи ҳам кўнгли тўлмайди, ҳосилга қўнғилиш учун курашади, жаддироқ ишлайди.

Совхозимиз пахтакорларини сифат ва самардорлик беш йилликнинг ўтган уч йилида Ватанга пландаги 39300 ўрнига 41459 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Айни кунларда беш йиллик турғунчи йили мўл ҳосили учун кураш ҳаммаининг асосий ишига айланиб кетди. Бўлмиш ва бригадаларимизда: «Август — ҳосил учун курашда зарбдор ой» — деб эълон қилинди. 3400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 ўрнига 45 центнердан ҳосил олиш, 13.000 ўрнига 15.000 тонна пахта таъёрлаш вазифаси кун тартибига қўйилган. Республика партия-хўжаликнинг Муровоти пахтадан юқори ҳосил етиштиришда муҳим дастуруламал бўлаётми.

Биз гўза парваршида Муровот билдирилган катта ишнинг ҳамда олға сўрилган вазифаларга амал қилиш. Июнь ва июль ойлари гўза қоқоқлигини тугатишда зарбдор ойлар бўлди. Айни ойда қатор орадарлар 6 марта култивация қилинди. Ҳар бир комплекс ишлов ўтказилганда гектарига 2—3 тоннадан гўн солинди. Биз йил бошидан пахта қийрос очилгунча ҳар гектар ерга 10 тоннадан маҳаллий ўғит беришни режалаш олган эдик. Шу асосда маҳаллий ўғит тўплаш отряди тўзилди. Шундай қилиб, август охи бошигача 22 минг тонна ўғит гўзага комплекс ишлов бериш дарида ва сугоришда «шарбат» усулида берилди.

Совхозимизнинг Қудрат Самадов, Рўзи Нурманов, Худойкул Хамроев, Болта Ортиқов ўртолқар бошлиқ бригадалари гектаридан 55—60 центнер ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ашур Бакиров, Абдурахмон Раҳматов, Расул Хайдаров, Бозор Омонтурдиев каби «пўлат от» суворийлари кўнлик нормаларини 2,5—3 ҳиссага етказиб адо этишди.

Август ойида ва сентябрнинг биринчи ярмида гўзаларнинг янада серхосил бўлиши учун нима қилиш керак? Бу дарида бригадалар, бўлимлар гўза парварши «Ҳар бир дала — Сифат белгиси» — шiori остида ўтказилди. Механизаторлар, сувчилар, мусобақа тоиллари ҳар ўн кун охирида аниқлашиб, уларга кўчма ғимел ва 20 сўмдан 50 сўмгача пул мукофоти берилди.

Август ойи охири ва сентябрнинг биринчи ярмида ҳар гектар ерга беш тоннадан гўн солинди. Бунинг учун совхоздаги барча транспорт воситалари сафарбар этилди. Ўсимлик илдиз системаси жойлашган зонадаги тулпорнинг яхши намуналарини таъминлаш учун гўзалар икки марта сугориш қўзда тутилмоқда. Бу табиғат гурӯҳа усулида кеча-

кундуз олиб борилади. Гўзани қўллаш ва қўллашга йўл қўймаймиз.

Мўл ҳосил тўплашнинг жадлаштиришда сугоришнинг ўз вақтида тўғри ўтказилиши муҳим аҳамият касб этади. Сугориш билан комплекс ишлов бериш узвий боғлаб олиб бориладиган яхши натижага эришилади. Қатор орадарини култивация қилиш сугоришдан кейин кечиктирилмаслиги керак. Пахта қийрос очилгунча яна уч марта култивация қилинади. Қатор орадарини юмшатишда тракторларнинг биринчи тезликда юриши таъминланади. Бунда тулпорнинг сифатли ишланиши, кесак кўчмаслиги, гўза илдизларига зарар етмаслиги назорат остига олинади. Трактор гилдираклар, агрегатнинг барча узеллари ва ишчи органларига ҳимоя тўсиқлари ўрнатилди.

Бу йилги широнда гўза зараркунчаларига ва касалликларига қарши курашга алоҳида эътибор бериш кераклиги Муровотда алоҳида таъкидланган. Шу асосда барча жойларда кузатиш постлари тўзилди. Ҳар бир дала, ҳар бир карта синчиклаб текширилмоқда. Зараркунчалар ва касалликларга қарши кураш ишига 27 та ОБХ аппарати, 17 та кузатувчи сафарбар этилган. Штабга бош агроном Абрайкул Арабзов раҳбарлик қилди. Кежа Имомов, Жамил Маннонов, Абдумурод Тошмевор сингари кузатувчилар, Гулбой Панжиев, Абди Расулов, Тошмевор Насруллоев каби тракторчилар ҳашарот-зараркунчалар тарқалган айрим майдонларда профилактик тайёриқлар ўтказмоқдалар. Шунингдек, ҳашарот-зараркунчаларга қарши курашнинг биологик методини кенг қўллашми.

Ҳосил шохлари 17—18 тага етган. Ўсимликнинг бўйи 110 сантиметргача кўтарилган майдонларда ёппасига чеканга ўтказилди. Бу ишга барча ишчилар, шунингдек 6 та чеканга қилиш машинаси сафарбар этилган. Ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик гўза парварши билан қўшиб олиб борилади. Мавжуд 60 та «зангори кема», 240 та автотележка ва бошқа механизмлар мавсумга шай қилиб қўйилди. Ҳар йилгидек бу йил ҳам пахта теримини ипатоволиклар методи асосида бешта отрядга юксак унум билан олиб борилади.

Дала меҳнатчиларига унумли ишларини учун ҳамма шароитлар яратиб берилмоқда. Барча дала шийпонлари мавсумоб қилиб жиҳозланди. Иссиқ чой ва оғак мунтазам тайёрланмоқда. Болалар боғчалари ва яшилари фаолияти активлаштирилмоқда. Пахтакорларга кўчма магазинлар намунали хизмат кўрсатмоқда. Медицина ходимлари ҳам ўз бурчларини яхши адо этмоқдалар.

Август ойида гўза парваршини янада қучайтириб, 15 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига пухта замин яратилди.

Х. АЛЛАЕВ,
Денов районидagi «Ҳазорбоғ» совхозини директори.

○ РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ВА ХУКУМАТИНИНГ БАРЧА ҚИШЛОҚ МЕХНАТКАШЛАРИГА МУРОЖААТИ ВА «РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗЛАРИ, СОВХОЗЛАРИ, ПАХТА ЗАВОДЛАРИ ВА ТАЙЁРЛОВ ПУНКТЛАРИНИ 1979 ЙИЛ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ТЕРИШ ВА ТАЙЁРЛАШГА ҲОЗИРЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИГА ЖАВОБАН ГЎЗА ПАРВАРИШИНИ ЯНАДА АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

○ ГЎЗА ПАРВАРИШИ БИЛАН БИРГА БУТУН ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИНИ МАВСУМГА ТАХТ ҚИЛИБ ҚЎЯЙЛИК.

○ АЭРОДРОМЛАРНИ, ЕРДА ИШЛАТИЛАДИГАН АППАРАТЛАРНИ ТАЙЁРЛАШНИ НИХОСИСГА ЕТКАЗИБ, ЙУЛЛАР, КУПРИКЛАР, ХИРМОНЛАР, МАЙДОНЧАЛАР ВА ТОШ-ТАРОЖИ ХЎЖАЛИГИ РЕМОНИ ИШЛАРИНИ БАРВАҚТ ТУГАЛЛАЙЛИК!

○ МЕХАНИЗАТОРЛАРНИ РЕМОНИ ИШЛАРИГА ЖАЛБ ЭТИШ, УЛАРГА ЗАРУР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА МАДАНИЙ-МАЙШИ ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИШ, ҲАММА ЖОЙДАГИ РЕМОНИЧЛАР УРТАСИДА ПАХТА ТЕРИШ ТЕХНИКАСИНИ ТАЗОҚ ВА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ТАЙЁРЛАШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИШ ЗАРУР.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Пастдарғом районидagi Карл Маркс номи колхоз пахтакорлари республика партия ва хукумати қарорларига жавобан гўза парваршини зўр уюшқонлик билан олиб бормоқдалар. Ҳар тўп гўзада 9—10 тадан бўлиқ кўсак бор. Суратда: шу колхознинг 60 центнерлик бригадаси бошлиғи Э. Шарипов.

А. Тўраев фотоси.

ТАРАДДУД

Республикаимиз пахта тозаловчилари ва тайёрлов пунктларининг ходимлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1979 йил пахта ҳосилини терим ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисидаги қарорини баъдан руҳ билан қўлиб олмоқдалар.

Коллективларимиз, — дейишди «Совет Ўзбекистони» мухбирига республика пахта тозалаш саноати министрилик, — қарорга жавобан олтин қўли «оқ олтин» ишкорларининг йил давомида пелона тери билан етиштирилган ҳосилини ўз вақтида қабул қилиш, сифатли қайта ишлаш, саноат ҳамда улардан аёло нави тола тайёрлаб мамлакат тўғрисидаги корхоналарига юнатиш пухта тайёргарлик кўришмоқда. Бу борада пахта тозаловчилар билан маҳинаасозлар, эҳтиёт қисмлар етказиб бериувчилар, кузатувчилар ўртасидаги ҳамкорлик кўл келмоқда. Жумладан, «Союзхлопкомаш» бирлашмасига қарашли Тошкент таъриб заводи коллективлари Қорасув пахта тозалаш заводи буржумасини муддатидан илгари бажарди. Машинаасозлар «оқ олтин» ҳосили сақланидиган омборлар учун ортиқ-тўширинг меҳанизмлари комплексини тайёрлаб бердилар. Ўзгунор ку тушурувчи агрегатлар, ленталии транспортёрлар ҳамда бошқа техника воситаларидан усти ёпиқ биноларда одатдагига ўхшамаган омбор конструкциясини кенг фойдаланиш имконини берди.

Омборхона Киевдаги қурилиш ишлаб чиқариши илмий-тадқиқот институти мутахассислари томонидан яратилган махсус шаклдаги армомент деган қират деталлар йиғилди. Бундай конструкциялардан қурилган ишоот терим-бетон деталлар

нинг муҳим аҳамияти бор. Эрмоншўнослар, геологлар, меллиораторлар «Протоколлар» деган биргина раёонларнинг ўзидан ўтган кишининг охирида куз бошига қалар қатта вақт оралиғидаги маълумотларини олиш имкониятига эга бўлишлар. Бу нарсга бизнинг тулпордаги намлик запаслари, ўрмон массивларининг ҳолати, галланнинг этилиб бориши, музликларнинг улағишлии каби турли жараёнларнинг боришини кузатиш турушигача икков берди.

«Салют-6»даги утча узоқ музлатилган экспедиция қатнашчилари бизга юбюршган қўлдан-қўл қўндалик ёзув

лардан ташқари, биз ер юзи ва океанининг КАТЭ-140 фотометраси ва кўп зонали МКФ-6М аппарати ёрдами билан суратга олинган ўз минггла фотокардаларини олди. Космик орбитадан туриб ерни мунтазам равишда кузатиб бориш имонияти ердаги кўпгина фанларнинг тадқиқот методология, кўпгина соҳаларда хўжалик қилишнинг ташкил этишга юда катта ёрдам берди. Космик табиатушчиликка қизиқиб кўли сайин зўрайиб боришмоқда. Ю. Романенко билан Г. Греков, В. Коваленко билан А. Иванченко, В. Яков билан В. Рюмин қилган кузатишлар ва олган фотосуратлардан тўрт юта илмий тадқиқот, лойиҳа ташкилотлари, кўпгина министрликлар ва идораларнинг мутахассислари кенг қўламда фойдаланишлар.

Пахта тозаловчилар—
янгй ҳосил мавсумига

белгиланди. Умуман олганда, ҳамма заводлар капитал ремонтдан чиқарилиб, бунда технологияни динияларини замонавий талабларга жавоб берадиган даражада реконструкция қилишга катта эътибор беришти. Сурхон — зарфидидаги лентер нехи реконструкциядан чиқарилиб, 24 та «Меҳнат» тозаловчи ҳамда аянча тақомиллашган бир қанча тола тозаловчилар ўрнатилди. Илгичи нави пахтакорлари қайта ишлайдиган Ленин йўли ва Шеробод заводаларида эса толави икки босқичда тозалайдиган тгезгатель жорий қилинди. Ҳўтлаб, бу тадбирлар меҳнат унумдорлигини ошириш билан бирга махсулот сифатини аянча яхшилаш керак.

Бирлашмаимиз барча корхоналари коллективлари «Минглар шартномаси» асосида мусобақалашмоқдалар. Бу йил «Сурхон» совхозини, Наркўрғон пахта тозалаш заводи ва Шахти тўқимачилик комбинати ишчилари тўғридан-тўғри шартнома тузиш, алоқа ўрнатилди. «Пахта чаногидан тайёр махсулотга» — ҳаммасини Сифат белгиси билан ишлаб чиқарамиз! — шiori остидаги ўзига хос бу бир-бирини назорат қилиш ва меҳнат беллашуви юксак самара беришига шўба йўл.

Юқоридagi сингари мишоллари республикаимизнинг бошқа пахта тозалаш заводалари ва қабул пунктларидан ҳам кўплаб келтириш мумкин. Қисқаси, заводаларнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда қабул пунктларининг коллективлари республика партия ва хукумати қарориди айтилгандек, барча тайёргарлик ишларини 1 сентябргача тўригаллаш, 1979 йилда пратиллашган 5 миллион 700 минг тонналик улкан хирмонга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳамма чора-тадбирларни амалга оширмоқдалар.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

МЕХНАТ РАПОРТИ

«Ўзлелдосовшчанпрот» корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитети 1978 йил ноябрь Пленумининг қарорларини ва олинган социалистик мажбуриятларни баънара бориб махсулотларни реализация қилиш санизи ойлик планини муддатидан илгари — 24 август кунин адо этдилар.

Ой охиригача планга қўшимча равишда 8,2 миллион сумлик махсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

ҚЎРИҚ ЕРДА РЕКОРД ҲОСИЛ

«Қирққизобод» колхозининг Баҳодир Самандаров бошлиқ комсомол-ешлар бригадаси қўриқдаги Элик-қалъа районида мажбуриятхорида рекорд ҳосил етиштирди. Бу ерда гектар бошига 120 центнердан дои олинмоқда.

Ўрим-йиғим — транспорт комплекслари Элик-қалъадаги ўн санизида комсомол-ешлар бригадаси даладарида чиқилди. Бу бригадалар қарийб икки минг гектар майдондан 7,8 минг тонна «каҳраб дои» йиғиштириб олишнинг, транселярга минг тоннадан зиёд саноот бостиришнинг мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири)

ШАҲАРНИНГ ҚИШЛОҚҚА ЕРДАМИ

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ УЧУН РАҲМАТ

Ташкент районидagi «3 Марти совхозининг шолкорлари Нукусдаги авторемонт заводида кўллаган мактубда бундай дейилади: Сиз ремонт қилиб берган токарлик станокни учун раҳмат. Бу станок шолкорлари бригадаси тайёрлаш жадаллаштиришга ёрдам берди.

Бу воқеа шундай бўлган эди. Корхона раҳбарлари токар Владимир Рассохиини оталиқ қилувчи ремонт бригадаси ишлайдиган шароитлар билан танишмоқ учун ана шу хўжаликка юборган эди. Владимир устасхона ҳовлисини кўздан кечириб экан, бир четда турган токарлик станокнинг кўриб қолди. Бу станокдан нима учун фойдаланилмаганлигини уни қизиқтирди. Станокнинг бузилиши сабабини ҳеч ким билмаётганлигини ўнга айтишди. Рассохиини станок енида ярим кун овора бўлиб, сўнгги зарур деталларни олиб келиш учун заводида бориб келиш. Шундан кейин станокнинг буш турган фундаменти ўстига ўрнатиб, ўнга электр энергиясини улаштирди. Энди у ремонтчиларга яхши изҳамат қилмоқда.

Дехонлар корхона коллективининг оталиқ ёрдамнинг ют қадрлашди. Авторемонтчилар совхоз устасхонасига пайвандлайдиган кичкинчи апаратини ўрнатилди. Тежгалар ёғоч-таша материаллардан галла таштида ишлайдиган совхоз машиналарининг четини кутаришди. Бу эса шу машиналарга кўпроқ юк кўтариш имконини беради. Бу кил қўш фаёда ҳосилини ўриб-йиғиб олишда шолкорларга ёрдам бермоқ учун ремонт бригадаси бу ерга келди. Бригада составида корхоналарнинг энг яхши ишчилари бўлади.

(ЎзТАГ мухбири).

Нукус.

ТАРИХ БОСҚИЧЛАРИ БЎЙЛАБ

«Ўрта Осиё ва Қозғистоннинг антик маданияти» мавзусидаги Бутунитифок илмий кенгаш Самарқандда ўз ишчи таъомлашди. Бу кенгашнинг СССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг археология институти ўтказди.

Москва, Ленинград, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари, Қозғистондан, мамлакатларнинг кўпгина илмий марказларидан келган олимлар — ўтмишнинг тарихий тадқиқотчилари Ўрта Осиё ва Қозғистон териториясида яшаган халқлар тарихидида маданият таракқийнинг энг қизиқлари — антик дари билан боғлиқ тарихий проблемаларни муҳофиза қилдилар. Тадқиқотчилар қадимий ёдгорликларини ўрганиш натижаларини умумлаштиришди. Бунда ана шу бебаҳо маданият меъросини сақлаш масалаларида катта эътибор берилди. Илмий изланишлар таърибасини ўртоқлашдилар, илмий изланишларини янада ривожлантириш йўллари белгиландилар. Учрашув катнашчилари қадимий маданиятларнинг археологик қазилган жойларидида бўлишлар, асрларини бошидан кечирган Самарқанднинг ўрта аср меъморчилиги аjoyиб обидаларини кўздан кечиришди.

(ЎзТАГ).

КОНЧИЛАРНИНГ БАЙРАМИ

24 август кунин Москвада шахтёрлар кунига бағишланган тантанали мажлис бўлди. Мажлис катнашчилари социалистик мусобақа кенг авж олганлиги ҳақида, резервлардан фойдаланиш ва шулар ҳисобига тармоқнинг янада яхши ва самарали ишлай олиши тўғрисида гапирдилар.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сийёс бюроси аъзолигини кандидат, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, СССР

(ТАСС мухбири).

«Салют-6»: ОРБИТАДА ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ЦЕХИ

ИЛМИЙ-ТАДҚИКОТ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
МАРКАЗИ «ПРИРОДА»НИНГ ДИРЕКТОРИ
Ю. КИЕНКО «САЛЮТ-6»ДАГИ ХАЛҚ
ХЎЖАЛИК ТАДҚИКОТЛАРИНИНГ
АҲАМИЯТИНИ ШАРҲЛАЙДИ.

Марказ коллективи 175 кўнлик космик экспедиция қаҳрамонларига атаб космодромга юборган телеграммда бундай дейилган: «Ерга муваффақиятли қайтиш билан кутлаймиз. Космик командировкадан сўнг яхши ҳордиқ чиқаришнингизни истаймиз. Олиб борган кузатишларингиз ва олган фотосуратларингизни ишлаб чиқинга қилишди».

Газетадаги космонавтларнинг космосда бўлган ҳам кўпроқ янаш мумкинлиги тўғрисида айтган гапларини мамнуният билан қўлайди. Биз учун киши бошқарилган экспедициялар давомати

нинг муҳим аҳамияти бор. Эрмоншўнослар, геологлар, меллиораторлар «Протоколлар» деган биргина раёонларнинг ўзидан ўтган кишининг охирида куз бошига қалар қатта вақт оралиғидаги маълумотларини олиш имкониятига эга бўлишлар. Бу нарсга бизнинг тулпордаги намлик запаслари, ўрмон массивларининг ҳолати, галланнинг этилиб бориши, музликларнинг улағишлии каби турли жараёнларнинг боришини кузатиш турушигача икков берди.

«Салют-6»даги утча узоқ музлатилган экспедиция қатнашчилари бизга юбюршган қўлдан-қўл қўндалик ёзув

Беш минутлик космик сьемка чоғида шу райони самозетдан туриб икки йиллик аэрофотосьемка масмасини маълумотлардан кўпроқ маълумот олиш мумкин. КАТЭ-140 камераси воситида суратга олинган териториянинг биргина надири 200 минг квадрат километр саҳнини ўз ичига олади. Бундай суратда бир вақтда бир неча катта-катта районлар эки областларини, Азов денгизи эки Орол денгизи каби денгизларнинг акваториясини акс эттириш мумкин.

Космик фотонформацияни тармоқларини ишлаб чиқариш технологияси цикли, мураккаб бўлиб, ҳозирча аянчагина узоққа қўзғалди. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ ланшафт, структура, геология, гидрологик карталар синга

ри муҳим халқ хўжалик хўжжатарини тайёрлаш технологиясини аниқ ишлаб чиқилган. Денгиз ва океанлар шельфининг ўрганишда космик сьемка катта-катта имкониятлар очиб беради.

Халқ хўжалигини фойдаланиш учун космосдан олиш мумкин бўлган маълумот ҳамми космик табиатушчилик дини билан ишлаб чиқарадиган бошқариш ва контрол қилиш энг самарали воситаси бўлиб қўлиниги ишонтиради. Бу жараёнлар ер ва океанининг биологик махсулотларини аниқлаш билан бошлаб фойдала қазилмалар изланишнинг илмий асосланган прогнозларига бориши мумкин. Биргина мисол келтирамиз: мамлакатнинг нефть қазиб чиқариладиган эски районларидан бирида 60 йил мобайнида

аёнанавий методлар воситида 102 истиқболли структуралар тоилган бўлса, «Салют» ва метеорлар бортидан олинган космик суратлар маълумоти охири билан атиги ўтган 5 ой ичида шу территориянинг ўзида 84 та янги участкани топиш мумкин бўлди. Бу участкаларда разведка ўтказиб мақбул ҳисобланади. Космонавтларнинг ишоралари билан геологлар қазилган дастлабки қўндалик космосдан олиб қилишчи йўналишда гоғтада аниқлигини тасдиқлади.

Марказимизнинг коллектив космонавтлар ва аппарат конструкторлари билан бирга ернинг аниқлигини янги боравий системаларини ишлаб чиқмоқда. Космик информатизациянинг автомат равишда ишлаб чиқилиш методларини тақомиллаштириш устида иш қилинмоқда. Биз КПСС XXV съездининг маълумотида космик цехи мутахассисларига берган топшириқлари муваффақиятли бажарилажатиға аминимиз.

(ТАСС).

ТАШАББУСКОР ОТАХОНЛАР

Кизилтепа районидagi «Бўстон» совхозининг 3-бўлимидаги Ленинский отахонлар гўза парваршида кўндалаш ташаббуси билан чиқдилар. Улар гўза ишкорларини обихаётга қондиришда совхоз ишчилари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар.

Бўлим меҳнатчилари 5-бўлигада сувчилни қилганган 60-

локул Раҳматов, Баҳрон Бердиев, 8-бўлигада гўза пайкалларига су тарабтаётган Қиём Бекмуллоев сингари отахонлардан бениҳоя миннатдор бўлаётдилар.

Отахонлар ташаббуси совхозда кенг йулоч ёймоқда.

Б. ЭҒАМОВ,
Бухоро области.

СОВЕТ КИНОСИННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА ШОНЛИ ЙЎЛ

Владимир Ильич Ленин кинога таъриф бериб, уни санъатлар ичидан энг муҳими деган эди. Утган 60 йил иккида совет киноси халқнинг диндорини бу таърифидан четлик тўғри эканлигини рўй-рост исботлади. Ҳа, Буюк Ленин башорати, Улуғ Октябрь шарофати билан дунёга келган бизнинг кинематографиямиз ўзининг биринчи қадамидан бошлаб партия ва ҳукуматимиз, халқимиз хизматида бўлди. Қарда, қандай шароитда бўлмасин, ҳамма вақт муҳим санъат эканлигини кўрсата олди, тўғрисида, ўз вақтида, мамлакатимизнинг йигирмачи, ўттизичи йилларида ёзилган ҳужжатларда, Улуғ Ватан уруши галабасида, урушдан кейинги тинч қурилиш даври ўзгаришларида, тўққизинчи, унинг беш йилликлар зафарларида совет киносининг ҳам муносиб ҳиссаси бор!

Олтинчи йил давомида мунтазам улашди келинган бу ҳисса биринчи навбатда Л. Кулешов, Д. Вертов, С. Эйзенштейн, В. Пудовкин, А. Довженко каби режиссёрлар ва улар ижодига мансуб «Потёмкин», «Октябрь», «Она», «Чингизхон», «Арсенал», «Ер» картиналарига тааллуқли. Негаки, бу санъаткорлар совет кинематографиясининг асосчиларидир. Негаки, худди шу санъаткорлар таърифи билан фильмлари кинематографиянинг кейинги барча авлодлари вақиллари учун ижод мактаби вазирасини ўтаб келтиришди.

Маълумки, Ўзбекистон киносининг ilk мамуналари 20-йилларнинг бошларидаёқ яратилган. Бу асарларда ўша давр учун характерли бўлган воқеалар ҳақида ҳикоя қилинади. Картиналар гоёки янги ва профессионал йилдан унчалик юксак бўлмасда, ҳар бир фильм ўзига хос овози, ҳаётга ўз

га хос аралашуви билан ажралиб туради. Режиссёрларнинг талқин маҳорати ҳам, актёр ва актрисаларнинг ижодкорчилиги санъат ҳам турли-ҳал эди. Ленин бариб «Мусулмон қизи», «Чиммат», «Иккинчи хотин», «Унинг ҳукуми», «Равот қашқирлари», «Юксалиш», «Сўғит бека» киноленталари ҳамма вақт қалдирғоч фильмлар сифатида бирдай қадрланади.

Худди ўша йилларда кинематографиямиз ҳақида гапирганда, режиссёр Наби Ганиевнинг хизматлари алоҳида таъкидлаб ўтмиз. У ўзбек кинематографиясининг шоҳназарлари ҳисобланади. «Юксалиш», «Рамозон», «Илгир» каби фильмлари ўзига хос ижодкорлик талқини ва мавзу ётқизири билан характерлидир. Маданият тарихимизга биринчи ўзбек овози кинематографияси бўлиб кўрсатилган «Қасам» фильми 1937 йилда режиссёр А. Усольев томонидан экранлаштирилди. У коллективлаштирилган отир дамлар, шафқатсиз сирий қурилиш, ўрта Осиёда ер-сув ислохотининг амалга оширилиши тўғрисида ҳикоя қилади. Унда Етим Бобожонов, Лутфиқоним Саримсоқова, Асад Исмаилов каби актёрлар иштирок этишган. Маълумки, бу санъаткорлар кейинчалик миллий маданиятимизнинг атоқли арбоблари бўлиб етишди.

Улуғ Ватан уруши йилларида бошқа қардош республикаларда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам кино санъати алоҳида ётқизири берилиб, халқни галабига қорловчи бир қатор экран асарлари ишланди. Ана шу фильмларнинг асарияти Ўзбекистонда эвакуация қилинган М. Ромм, Л. Луков, Я. Протазанов, Г. Кошинева раҳбарлиги ва ёрдамида сурабга олинди. Қардош санъаткор дўстларимиз «Икки жангчи», «Александр Пархоменко», «Денгиз қирғини», «Насриддин Бухорода», «217-

тирилади. Ўзбекистонда Совет ҳокимияти ўрнатилиши, ўлкамиз халқларининг иккилаб қурилиш, қораловчи халқнинг ўтмиши ва бугуни ҳақида ҳикоя қилувчи бу асарларда аjoyиб актёр ва актрисаларимиз ўзларининг энг яхши ролларини ижро этишди.

Эллигинчи йилларнинг охирида ишланган фильмлар орасида Комил Ерматовнинг «Абу Али ибн Сино» картинаси алоҳида ўрин тутди. Буюк энциклопедист олим ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўз юритувчи маъруза картина Бутуниттфок киноэкранларида намойиш қилинган, кўп ўтмай ҳужайри мамлакатлар тилларига ҳам таржима қилиниб, кўрсатилди.

60-йилларда кинематографиямизга Ш. Аббосов, А. Ҳамроев, Э. Шумухамедов, Р. Батиров, А. Ҳафизов, У. Назаров, Ҳ. Аҳмедов, Д. Салимов каби бир қатор талант режиссёрлар кириб келишди. Шуниси қувончлики, бу режиссёрлар ўз темаси, ўз режиссураси билан иш бошлади. Масалан, Ш. Аббосовнинг «Маҳаллада ду-дуд гап», «Сен етмасан», «Тошкент — нон шаҳри» фильмлари ёрқин, ўзига хос режиссура ва инсон характерини очибди алоҳида ётқизири билан диққатга соловар. А. Ҳамроевнинг «Оқ лайлаклар» картинаси алоҳиқ проблемаларни ўртага ташласа, «Фавқуллоҳа коминсар» фильми диния миллий сийасатнинг ҳаётга таътиб этилиши тўғрисида ҳикоя қилади. Э. Шумухамедовнинг «Нафосат», «Соҳибтарлар», Р. Батировнинг «26-чиз отилмасан», «41-йил олмалари» кинокартиналарида тилга олинган воқеалар томошбинлар эътиборини тортиди. Уларнинг асосий ролларини ижро этган санъаткорларнинг маҳорати Бутуниттфок, шунингдек, чет эл томошбинлари олқиш-этирофи, мукофоти-га сазовор бўлди.

Худди шу даврда Комил Ерматов ўзининг машҳур киносценариоини яратди. «Осиё устидан бўрон», «Илқиб қавалдиқлар», «Қора қонсулнинг ҳаёлати» деб номланган бу фильмлар тарихий-революцион асарларнинг энг яхши намуналаридан бўлиб қолди. Бу фильм ҳақида мамлакатимиздаги машҳур киносценарист, актёр ва актрисалар алоҳида

дунё билди. Унинг республикамиз ҳаётига, шунингдек, бир қатор хорижий мамлакатларда юз берган ўзгаришларга бағишланган картиналари аллақачон совет ҳужайри кинематографиясининг хазинасидан муносиб ўрин олган. Конкрет мисол сифатида Малик Қасимовнинг 1938 йилда Нью-Йоркда очилган жаҳон виставасида Олтин медалга сазовор бўлган «Тошкент тўқимачилик комбинати» фильмининг айтиб ўтиш мумкин.

Ҳужайри кинематографиямиз шаклланиши ва тарққий этишида Аҳмад Саидов, Шер Зоҳидов, Ориф Турсунов, Азиз Раҳмонов каби режиссёрларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Ўзбекистон ҳужайри кинематографиясининг «Зангори олов кишилари», «Ўзбекистонимизда келинг», «Баҳордан баҳорга», «Самарқанд ҳаммиса мен билан», «Олтин Бентайла», «Ўн уч қалдирғоч», «Бобо», «Пахта — инсоният гули» киноленталари ҳам миллий санъатимиз ривожига муносиб ҳисса бўлиб қўшилди.

Энг муҳими, Ўзбекистон кинематографиялари ўтган 60 йил мобайнида аjoyиб ютуқларини қўлга киритишди. Бу, шубҳасиз, партия ва ҳукуматимизнинг таълим, ҳар томонлама кўрсатилган ёрдами тўғрисида. Шунинг учун ҳам ютуқларимиз ҳақида гапирганда бўлсак, бир овоздан партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик изҳор этамиз.

Ўзбекистон кинематографиясининг ўзининг ilk қадамидан бошлаб партия ва халқ хизматида бўлган экан, бугун ҳам шундай вазифани бажартириб, киносинимиз янги-янги асарлар яратиб, томошбинларни мамнун этиш учун изланаверадилар. Уларнинг ишлари «Иланиш ва яна изланиш» дир.

А. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитетининг раиси.

СУРАТЛАРДА: (Юқоридан пастга) «Сен етмасан» фильмининг бир лавҳа. Киносценарист Комил Ерматовнинг «Осиё устидан бўрон» картинасини экранлаштирган пайт. Ўзбек ва хинд киночилари ҳамкорлигида янгидагина сурабга олинган «Али бобо ва қирқ қароқчи» фильмининг лавҳа.

ПЛАНЕТАМИЗДА БУЮК ДЎСТЛИК ҚУДРАТИ

БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК. 24 август. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгаши қарийб бир ойлик таънафусдан кейин фаластинликларнинг ҳуқуқлари тўғрисидаги масалани яна муҳокама қила бошлади. Махсус комиссиянинг доклады Хавфсизлик Кенгашида кўриб чиқилмоқда. Комиссия Яқин Шарқ мамлакатлари қилган савфари натижалари асосида шу докладни тайёрлаган эди. Комиссия учрашувлари ва олиб бориладиган музокаралар давомида Исроил мамуналарининг босиб олинган араб ерларини мустақиллашга айлантириш сийасатини қасдан ўтказиб келаятигини, араб аҳолисини бу ерлардан ҳайдаб, ўз манлиқотларини вужудга келтираётганини аниқлади.

Исроилнинг манфаатларини қўзғаб, Фаластин масаласини адолатли ҳал этишни пайсалга солишга иштирок қилган Яқин Шарқ мамлакатлари натижада аввалги мажлислар ўтказилиши қолган эди. Ана шу мажлисларда турли давлатларнинг вақиллари Исроил ўтказиб келаятиган агрессия йўли фаластинликларнинг халқ сифатида яшашини ҳаф остида қолдириб, деб таъкидлаган эдилар.

САДИНОЧИЛАР МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК ФРОНТИНИНГ РАҲБАРЛИК ОРГАНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

МАНАҒУА. (ТАСС). Бу ерда революцион жараёни мустаҳкамлаш мақсадида Садиночилар Миллий Озодлик Фронти (СМОФ)нинг раҳбарлик органи қайта ташкил этилганлиги расмий сурабга айтиб қилинди. Ҳукумат, СМОФ Бирлашган раҳбарлигининг ижроия комиссияси тусида. Виктор Тирадо, Генри Русс, Яйардо Арсе ва Карлос Нунес шу комиссия составига кирдилар.

Масалаларни ҳал этиш учун СМОФ Бирлашган раҳбарлиги доирасида Генри Русс раислигида ҳарбий комитет тусида.

Садиночилар халқ революциясининг бошқисини қўзғаб қилувчи давлат комитети (Виктор Тирадо шу комитетнинг раиси қилиб таъинланди) ва СМОФ Бирлашган раҳбарлигининг ижроия комиссияси бўйсунган миллий секретариат ҳам тусида. Рене Нунес Тельес унинг секретари бўлди.

АГРЕССОРНИ РАҒБАТЛАНТИРМОҚДАЛАР

Ҳали яқиндагина АҚШ президенти Ж. Картер бир гуруҳ америкалик конгрессмен негрлар ҳузурида сўзлаган нутқида: «Мен президент бўлиб қолар эканман ва Янгиинг ўзи хоҳлар экан, у бизнинг БМТ ҳузуридаги элчиси бўлиб қолаверад», деб таънавали ваъда берган эди. Шунга қарамай негрлар ҳаракатининг ўтмишдаги таъкидли арбоби, Мартин Лютер Кингнинг сафдоши Оқ уйнинг бевосита кўрсатмаси билан ҳеч қандай тақаллуфсиз ўз лавозимидан олиб ташланди.

АҚШнинг БМТ ҳузуридаги ана шу собиқ доимий вақили Э. Янг энди Исроил агрессорига қурбон қилинганларнинг узув бўлишига қўшилди. Унинг Фаластин Озодлик ташкилотининг Бирлашган Миллатлар «Ташкилот хузуридаги доимий қузувчиси билан алоқа болашга журъат этганлиги»дан дарғазаб бўлган Тель-Авивнинг ошқораз тазкидига энг берилиб, Янг истеъфода чиқариб юборилди.

Бундай алоҳида мутлақо табиий бўлиб, БМТдаги ҳама делегациялар ўртасида иш тартибда ўтказиб турилади. Янгиинг Фаластин Озодлик ташкилотини вақили Тераби билан гаплашганлигидан иборат маъна шу қатто кичик қидам ҳам Исроилнинг жазавасини қўзғаб юборганлиги фавқат бира нарсадан дарак беради. Расмий Вашингтон билан Миср президенти Саадатнинг Фаластин давлатини тусида Фаластинда ёки фаластинликларга қинамак автономия бериш ҳақида Исроил билан музокара олиб бораётгани, деган ҳамма гап-сўзларни сарф қанага ҳам азиямайди. Исроил ҳеч қандай Фаластин давлатини тусидаги йўл қўймаслигини Янгиинг истеъфоси кўрсатиб турибди.

Вашингтон билан Тель-Авивнинг шоша-пиша кўрган

ХАЛҚАРО ОБОЗ

бу чораси Кемп-Дэвид келишувидан шериаларнинг бундан бўён ҳам арабларга қарши, Фаластинга қарши қилган бераверликлари яна бир қарра аққол намоиш этди. Фаластин проблемаси вужудга келганлиги учун тула-туқис жавобгар бўлган Исроил фаластинлик араб халқининг қардош миллий ҳуқуқларини мутлақо писанд қилмай келмоқда.

Қўшма Штатларга келганда шуни айтиш керакки, Вашингтонда рўй берган боғлиқ воқеаларнинг ҳамма наъра-рағилари ҳақиқий маънада иш юзага чиқарди, шу наъра-рағилар ёрдамида Вашингтон кейинги вақтларда араблар дунёсига Фаластин проблемаси ҳусусланиб ўз позициясига «яқиний сил-жаниш» рўй берди, деган ҳам ҳаёлини вужудга келтиришга уринган эди. Янгиинг мажбуран истеъфода чиққанлиги Қўшма Штатларнинг Исроил парасили позициясига қаттиқ турганлигини ва бундан бўён ҳам араб халқларининг манфаатларига ҳилоф равишда агрессорлар чексиз маъда бераверлиш ниятида эканлигини тасдиқлади.

Бутун жаҳондаги ва шу жумладан Америкадаги тарққийларпар жамоатчилик АҚШ ҳукуматининг Тель-Авив раъйига қараб, Янгиинг истеъфода чиқариш тўғрисида қарорини кескин қўзғаб қилди. Дунёдаги жузла кўп мамлакатлар, асли Американинг таъкидли жамоат арбоби, Янгиинг қирқ минг кишилик оқуқиячилари армиясини олиб чиқиб кеташдан бош торган ва 1978 йилда Намибияда «сейло» деб аталган наърабозликлари ўтказди. Африкаликлар автомат ўқиталиб туриб, Жа

нубий Африка Республикасининг ювандиқури бўлган оқ танли келгиндилардан ҳамда қабилаларнинг бошқисини ва Африка буржуазия кўйроқчи арбобларидан иборат сиёсий гуруҳ учун овоз беришга мажбур этилди.

БМТ қарорларига ҳилоф равишда ўтказилган бу наъра-рағиларнинг шунинг учун юзага чиқариш мумкин бўлиши, халқаро империализм ва аввало Қўшма Штатлар ирқчиларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари, Алия ултр Африка жапузида ирқчиллик макони сақланиб қолганлиги манфаатдорларидир. Бу макон кўп миллиларни бойда манбаи сифатида ҳам, Африкадаги барча халқларнинг қилув сифатида ҳам келди.

БМТ маълумотларига қўра, аяқийби монополиялар Намибияда уран, олмос, қанай, руҳ, мис ва бошқа бойлардан наъра-рағилар қилув олишдан бойлик орттироқдалар. Мамлакатда Янубий Африка Республикаси, АҚШ, Англия ва бошқа кўп мамлакатларга қарашли 24 та ирқчи қончиллик компанияси қўйилганлиги қилмоқда. Намибия жаъи яъни миллий маълумотининг учдан бир қисмидан армиясини ҳар йили бойда ва аяқийби аниқ ағаларига қўла-надинг қўла сифатида таъкид қилиб келмоқда.

Намибия ватанпарварлари ирқчиларнинг оқуқиячилари режими ва аяқийби монополияларнинг эъроулиги қарши қатъий билан қўрашмоқдалар. Бу қўрашга ҳар ҳаққийби вақили Бирлашган-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО) бошчилиги қилмоқда. 26 август кунини СВАПО номига Ер қўра-расининг ҳамма томонлари билан бирдамлик изҳор этилган ва Намибия халқининг овозини йўлидаги оқилона қўрашда муваффақият қилган мактулда келиб турибди.

Г. ШИШКИН,
(ТАСС).

ТЕЛЕТАП ЛЕНТАСИДАН

◆ **БУЭНО-АЙРЕС.** Чилидаги фашист ҳуқаси яна қилув қилди. Пиночет энг дунёда Чилининг 32 эл-дари ватанпарвар Федерико Альварес вақинида аозлаб ўлдирди. Ф. Альварес шу йил 15 августда қамқоқда олиниган эди.

Санъатдоғи руҳонийлар вақиларининг айтишича, Ф. Альвареснинг улдирилиши Чилида содир бўлаётган шу хилдаги неча мингтаб қончиларнинг бири холос. Улар ҳуқасидан мамлакатда қолли жиноятларга ва ўт кетган бедодликка дарҳол чек қўйилсин, деб талаб қилдилар.

Чилидаги руҳонийлар вақиларининг айтишича, Ф. Альвареснинг улдирилиши Чилида содир бўлаётган шу хилдаги неча мингтаб қончиларнинг бири холос. Улар ҳуқасидан мамлакатда қолли жиноятларга ва ўт кетган бедодликка дарҳол чек қўйилсин, деб талаб қилдилар.

Чилидаги руҳонийлар вақиларининг айтишича, Ф. Альвареснинг улдирилиши Чилида содир бўлаётган шу хилдаги неча мингтаб қончиларнинг бири холос. Улар ҳуқасидан мамлакатда қолли жиноятларга ва ўт кетган бедодликка дарҳол чек қўйилсин, деб талаб қилдилар.

БИРДАМЛИК ВА ДЎСТЛИК

ХАНОИ. (ТАСС). Вьетнам Коммунистик партияси Марксий Комитети Сиёсий босорининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси ҳукуматининг бош министри Фам Ван Донг бундй деди: Вьетнам, Кампучия ва Лаос халқларининг жанговар бирдамлиги ва қардошларча дўстлиги мамлакатларимиз халқларини революцион галабаларининг натижасидир.

Фам Ван Донг бу ерда расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган Кампучия делегацияси билан учрашган вақтида кўндаларини айтиб: бу бирдамлик ва дўстлик — у халқдан ҳар бирининг таърифи, суверенитет, терририал бўғулиқ учун, эркин ва бахтли ҳаёт қуриш учун олиб бориладиган қўрашда қўрашган галабаларининг ҳал қилувчи омилидир.

БСР бош министри қўни-дагиларини таъкидлаб ўтди: Вьетнам халқи Кампучия ва

Лаос халқлари билан дўстлик ва бирдамликни бундан бўён ҳам мустаҳкамлаётган. дунёдаги тарққийчи халқлар қилув қилдишларини қўллаб-қувватлаётган.

Делегация бошлиғи Кампучия Миллий наъот бирлик фронти Марксий Комитетининг раиси Хенг Самрич Пелли экспансиячиларнинг Хунд-Хитой мамлакатларига қарши кирдиқорларини қўради. У халқ Кампучияси делегациясининг БСРга қилган визити Вьетнам ва Кампучия халқлари ўртасидаги дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилди, деди.

Тархий галабанинг 40 йиллиги нишонланаётган бугун кунда Монголия Халқ Республикаси махнаткашлари Халхин-Гол жанги ветеранлари, бутун совет халқига чин юракдан салом қўллабди ва энг яхши истакларини изҳор қилди.

Ц. ЦЭРЭН,
Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги бош қонсули.

Я Н Г И Ш Е Ъ Р Л А Р

МАРКАЗКУМГА

Эштанг эдмин, ярадор оху
Изларини тоғлардан мўнме — намот.
Иш, асло хаёлини бир гап эмас бу,
Мени мавжуд бўлса — масъудир ҳаёт.

Шахримда музаяни калпа бор баланд,
Ортоб жинга унга ҳар тонг палласи.
Ярадор бир оху эмасман гарчаид,
Лекин у мен учун ҳаёт қалъаси.

Мен унда ҳис эдмин кўтлуг имонини,
Меҳрин, шафқатини унда кўрдим жам.
Мен унда ҳис эдмин шу кенг жаҳонини
Ва мўнме ўлкамининг муҳаббатини ҳам.

Шониман, дилмида пинҳон гапим йўқ,
Қалъам, сен таянчим, пок ҳаётимсан.
Мен учун ҳақиқат қадамли улуг
Қалъам, коммунистик эътиқодимсан.

Оху, тоғ-тоғларда кезиб ёйраб,
Шоир, тизабордин марварид ашур,
Сайёд қопаларини қилчичи қайраб,
Намот қалъаси бор оламда пойдор.

ҚЎРИҚХОНА

Асраймиз ўсимлик хилларин тайин,
Асраймиз ҳайвонлар камёб зотини.
Хатто атрофларин ўраб атайин,
Қўриқхона деймиз сўнгра отини.

Сайё очиларга уён йўл бўлсин,
Жарима соламиз, қанамиз ҳатто.
То у жондорларини тинчига қўйсин,
Қўриқхона битмасин тирки дунё то.

Мунис мавжудотга меҳру шафқат бу,
Бу — инсон қалбига балиқан ҳаёт.
То яшар қайдадир бу янгли туйғу —
Ҳаричук қирлиб кетмас табнат.

Оламда кўп нарса камёб бир қадар,
Не-не тунгулар ҳам камёбдир, алҳол.
Мен дердим, соф қалбини асранг бехатар,
Дарҳол ўраб олинг атрофини, дарҳол.

Инсоф йўқолиб, ўранг мустақкам,
То ун юзсизлик этмасин ҳароб.
Эзгуликни асранг, оламда у ҳам,
Тоқбод турна қаб бўлмасин камёб.

Оқибатини асранг, оқибат гўё
Айниқдай қайдадир тоғмасин завол.
Ҳаёни асрангиз, қуямасин ҳаё
Оташга дуч келган палпон мисол.

Имонини асрангиз, у донм танҳо,
Ундадир муҳасам инсон матлаб.
Авлодлар ахтариб юрмасинлар то
Уни алақандай қор одам қаб.

Викдонини асрангиз ҳар недан ортқ,
Ягона заминини асрагисмон.
Боболардан қолган ноёб бу тортиқ
Токи авлодларга етолсин омон.

Эзгу, латиф ҳислар бўлмасин тақдир,
Бўлбўлини бойкушга тоғлариман зиндор.
Худбин ва дилдор кимсангин ахир
Оғзи қон йиртиқдан қандай фарқи бор.

Тўқайга ўт кетса ёнғай бус-бутун,
Адолат борлиққа ёлғиз онадир.
Дунё ҳам, инсонлар қалби ҳам букуи
Евузликдан зада қўриқхонадир.

БОБО ВА НАБИРА

Имиллаб боради йўлда мўсафид,
Этган асрларнинг ҳайли бошда.
Ёнида тиллар набираси хит,
Қўйорса етгудай шахди кўшга!

Чол-ч, тутини унинг кўйлардан маҳкам,
Набира кўзда андиша-у зор.
Ота, набиранин овоз кўй бир дам,
У ҳали узоққа кетмоғи даркор.

У ҳали номининг кўксига жойлаб,
Фазолар кўйинда ўргусидир барқ,
Уни қадамнинг таълама бойлаб,
Қўйор набиранин, отажонини Шарқ...

ИНСОН МАНЗАРАСИ

Баъзан ўйлаб дейман, не бўларди гар
Қудратини кўргазса табнат ҳасос.
Ва инсон юртининг унинг муқаррар
Феълун атвориға айлаб қўйса мос.

Бўнб бўлар эди ажиб бир ҳолат,
Не-не инсонларнинг абас ор-шармин.
Намоён бўларди таъма-хушомад,
Эмаклар юрарди бу қавмининг ярмин.

Бешак яшарди турфа қилминини
Издихом ичига бадкор мунофиқ.
Таниб бўлмас эди лексин юртинини,
Яни ўз феълига мос ва мувофиқ.

Қанчалар ранг-баранг инсон ҳаёти,
Яшиллар, ёмонлар... шундоқ турарди.
Оёғи омонда итағар зоти
Айри тили билан изиб юрарди.

Ҳа, магар чеврилса олам шу тахлит,
Имон келтирдим бир ҳолга бешак:
Оёғин заминга қадаган собит,
Комил инсон зоти не чоғлик юксак.

Фақат у мавжудки бу олам суюқ,
Фақат инсонликнинг унинг ҳақи бор.
Устивор инсонлар, сиз не чоғ буюқ,
Сизни учратган қалб не чоғ бахтиёр.

ИЛТИМОС

Сенга балки аён, балки ноён
Бир ҳаёт ҳадисин айланин байён.
Майли сувар кечгин, майли ўтда ён,
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

Саргардон, йўлларда қолсанг ҳамки оч,
Сабру қаноатин қилгин бошга тож.
Нотантин йўлдошга бўлма ҳеч муҳтож,
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

Таънадир дунёда ёмондан ёмон,
Нон бериб рангининг этгайдир сомон.
Ақилан бутун бўлса, тўрт мучанг омон,
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомол
мукофоти лауреати

Бўри эмас гарчад одам одамга,
Кўзинг каттарок оч, боқил оламга,
Биров отага дер, биров онага,
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

Саҳоват аҳлига юзминин бурдим,
Гоҳи дам ҳайратда пол қотиб турдим.
Инсоф, диенатин гарчи кўп кўрдим,
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

Ох, дўстим, донмил қайдан бу туйғу,
Шеърим сен учун ҳам бўлсини кўзгү.
Менин бир жайдарин фалсафамдир шу:
Ҳаргиз илтимосга кунинг қолмасин.

ДОНИШМАНД ДЕДИКИ...

Донишманд дедик, Осонин кутма,
Имондан ортқ бир имконин кутма.
Дарёдан дарёни талаб айнаил
Ва лексин ҳеч қачон ўмонини кутма.

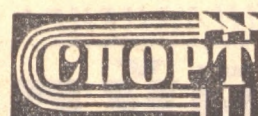
СЕН ҚАЙДАН БИЛАСАН

Сен қайдан биласан,
Балки юлдузлар
Менга сирларини
Сўйлаётгандир.

Сен қайдан биласан,
Балки бу кўзлар
Унсиз бир қўшқини
Кўйлаётгандир.

Сен қайдан биласан,
Балки кенг олам,
Шу мўнме қалбига
Бўйлаётгандир.

Сен қайдан биласан,
Балки мени ҳам
Кимдир, қайдадир жим
Ўйлаётгандир...

КАМОН ОТИШ:

ЧЕМПИОННИНГ ЖАҲОН РЕКОРДИ

Яқинда нидоёсига етган
СССР халқлари ёғи VII Спер-
такиадсининг чемпиони, жа-
ҳон рекордчиси тошкентлик
Наталья Бутузова яна зафар
кучди. Халқаро классли спорт
мастери Наталья жаҳондаги
етақчи камончилардан бири
эканлигини яна бир бор на-
зари эди. Вақилимиз бу са-
фар Лодзда ўтказилган Польша
очик чемпионатида иштирок
этиб, маҳорат кўрсатди. У
Польша, Испания, Франциянинг
кучли спортчилари иштирок
этган маъмур мусобақада 70
метрдан нишонга олиш бўйи-
ча жаҳон рекорди ўрнатди.
Жами 328 очко тўлаб, илгари
шу кассора бўйча эришилган
натияжи 9 очкога ахшладди.
Бутузова 60 ва 70 метрдан ни-
шонга олиш баҳсларидан ке-
чин 647 очко тўлаб ва би-
ринчи ўринни эгаллаб турбди.
Унинг ҳамшарки Ольга Рогова
633 очко билан иккинчи ўрни-
да бормоқда.

КУРАШ:

ДАЪВОГАРЛАРДАН БИРИ

АҚШнинг Сан-Диего шаҳри-
да классик кураш усталири
жаҳон чемпионати мусобақа-
ларида беллашмоқдалар. Со-
вет полонлари учрашувлар-
ни кўтаринки руҳда ўтказиш-
моқда. Жулладан, москвалик
Н. Балбошин мусобақаларни
яқунлаб, бешинчи марта жа-
ҳон чемпиони номига сазо-
вор бўлди. Олимпиадалик Ш.
Сериков билан Г. Корбан
(Москва)лар ҳам кўксиларига
олтин медал тақдирлар. СССР
халқлари ёғи VII Спартакиа-
даси чемпиони, тошкентлик
Комил Фаткуллин 52 килограмм
вазали полонлар сафига ку-
рашмоқда. У беллашувларни
муваффақиятли давом этти-
риб, чемпионатнинг олтин ме-
далига астойдил даъвогарлик
қилапти. Комил учрашувлар-
дан бирини А. Епкин (ЧССР)
билан ўтказиб, рақибини бир
минут 58 секундада енгишга
муваффақ бўлди. Чемпионлик
учун кураш давом этапти.

қариб турадиган учта дис-
петчер бор. Ҳар бир билет
йўловчиға солиётганинда
диаграммага белги қўйили-
ни керак. Бунди диспетче-
лар қаттиқ қузабди бо-
ришлари лозим. Аммо
шундай ҳам бўлиптики,
ҳар ўринга икки-учта билет
билет солиптики. Ишчи қи-
лган қарнайчи балого қолган
сурнайчи, деганлардек, по-
сад қўзғалғандан кейин жой
талашиб жинжа мушт бўла-
диган йўловчиларни жойлаш-
тиришга эсимиз негати. Бўш
жой бўлса ҳай-ҳай, бўлмаса
хизмат хонамизда олиб ке-
тишга мажбуримиз.

Сафардан қайтгандан
сўнг рапорт ёзиб беришлар
қў, ҳар ҳолда текиришча
керак?

Бир биз эмас, сафар-
дан қайтган йўловчилар ҳам
шиқоят ёзиб келишади. Ана
шунда пайтла вокзал ва
касса раҳбарлари тўрт-беш
хонд билан нари-бери йи-
лиш ўтказиб, айбдорни жа-
золашган бўлишлари, ишчи
билан тугайди. Тушди кунин
ҳам шундай бўлди. Йўловчи
ҳарҳаша қилиб келган эди,
бир ўринга икки-учта билет
сўртган кассаси Бахтияров,
Гаврилов, Ахмедов, деган-
ларни бошлиқ хонанда на-
қаринида да мана сенга ка-
зо, деб биттадан оғоҳлати-
риш бериб чиқариб юбориш-
ди. Шу билан ишни тугатиб
бўлармиди? Ушса кассалар
ҳўнлар ҳам қозончига ўхшаб
ҳўнлар жойдан қўлоқ чи-
қариб юришибди. Мен сизга
айтсам Тошкент — Қўриқ-
тоғ поезидани ўзи йўл
туртинчи вагонга билет сотиш
воқеаси ҳам ана шундай
этиббурсилик оқибати, ал-
батта.

Проводник тўғри айтди.
Тошкент темир йўли қон-
чалари ўз ишига масъули-
ясини билан қаратгани, та-
лабчанлигининг бўлишига са-
бабли ана шундай ажаб-
вор воқеалар бўлиб туриб-
ди. Баъзи проводникларнинг
пассажирларга намуналик хиз-
мат кўрсатиши ўринга йўлов-
чилар билан дағал муомала-
да бўлаётгани сабабли ҳам
ана шундай. Қаредла ниға
масъулият, ўзаро талаб-
чанлик бўлмаса, ўша жой-
да тартибсизлик авинга
чиқарди. Қиссадан ҳисса шу-
ки, Тошкент темир йўли раҳ-
барлари пассажирларга хиз-
мат кўрсатишда рўй бераёт-
ган ана шундай ноҳуш во-
қеаларга тезда чек қўйиб,
воқеалда, кассаларда, вагон-
ларда йўловчиларга намуна-
лик хизмат кўрсатишни таъ-
минлашлари лозим.

Р. ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мах-
сус мухбири.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА Ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 АВГУСТ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Время». 9.40 — За-
рядна сафалинг. 10.05 —
Фильм-концерт. 10.30 — «Бу-
дидини». 11.00 — «Совет
Иттифоқида хизмат қиламан».
12.00 — Хужжатли фильм.
12.30 — Музикали кино. 13.00
— Кишлоқ янгиликлари. 14.00
— Музыфильм. 14.20 — «Ягона
гувоҳ». Фильм-спектакль. 16.25
— «Киносаҳначилар клуби».
17.25 — Бутун — шахтёрлар
кўни. 17.40 — Концерт. 18.30
— Халқаро панорама. 19.15 —
«Голдлар йўли». 3-фильм.
20.20 — «Хаттагини сақини-
чи кўни». Спектакль. 21.30 —
«Время». 22.05 — Концерт.
22.50 — Белоспорт бўйича жа-
ҳон чемпионати. 23.20 — Ян-
гилар.

УЗБЕКИСТОН

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 —
Н. Хамроқулов куйида. 10.50
— Хужжатли фильмлар. 11.30
— Шахмат маъраи. 12.00 —
«Кўнгоқ сўрашлар». 13.00 —
«Дилфазулин тўрт қайини».
Спектакль. 15.00 — «Кўнми-
тин оқ». Вадийн фильм. 16.25
— Реклама. 18.20 — «Ўйлаб
топ». 18.50 — Бутун-шахтёр-
лар кўни. 19.05 — «Қўнча Са-
марандининг юрғи». 19.30 —
«Ахборот». 19.45 — «Цирк про-
граммаси. 20.30 — «Ахборот».
20.50 — Концерт. 21.30 — «Вре-
мя». 22.05 — «Виз — Наманган-
данми».

ҚИРГИЗИСТОН

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсату-
лари.

27 АВГУСТ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Времи. 9.40 — Гим-
настика. 10.05 — Музыфильм-
лар. 10.35 — Бир откан сув.
Вадийн фильм. 1-2 сериялар.
12.45 ва 15.00 — Янгиликлар.
15.20 — Совет киноси кўнига
бағишланган хужжатли фильм.
16.10 — Онамларнинг маъна-
ти. 16.40 — Сўнча сакраш бўйича
халқаро ўртоқлик матчи. СССР
— АҚШ терма командалари.
17.10 — Шамоқ эсдагини то-
мон. Спектакль. 1-кисм. 18.35
— Қўшамиз Туркия. 19.10 —

қариб турадиган учта дис-

петчер бор. Ҳар бир билет

йўловчиға солиётганинда

диаграммага белги қўйили-

ни керак. Бунди диспетче-

лар қаттиқ қузабди бо-

ришлари лозим. Аммо

шундай ҳам бўлиптики,

ҳар ўринга икки-учта билет

билет солиптики. Ишчи қи-

лган қарнайчи балого қолган

сурнайчи, деганлардек, по-

сад қўзғалғандан кейин жой

талашиб жинжа мушт бўла-

диган йўловчиларни жойлаш-

тиришга эсимиз негати. Бўш

жой бўлса ҳай-ҳай, бўлмаса

хизмат хонамизда олиб ке-

тишга мажбуримиз.

Сафардан қайтгандан

сўнг рапорт ёзиб беришлар

қў, ҳар ҳолда текиришча

керак?

Бир биз эмас, сафар-

дан қайтган йўловчилар ҳам

шиқоят ёзиб келишади. Ана

шунда пайтла вокзал ва

касса раҳбарлари тўрт-беш

хонд билан нари-бери йи-

лиш ўтказиб, айбдорни жа-

золашган бўлишлари, ишчи

билан тугайди. Тушди кунин

ҳам шундай бўлди. Йўловчи

ҳарҳаша қилиб келган эди,

бир ўринга икки-учта билет

сўртган кассаси Бахтияров,

Гаврилов, Ахмедов, деган-

ларни бошлиқ хонанда на-

қаринида да мана сенга ка-

зо, деб биттадан оғоҳлати-

риш бериб чиқариб юбориш-

ди. Шу билан ишни тугатиб

бўлармиди? Ушса кассалар

ҳўнлар ҳам қозончига ўхшаб

ҳўнлар жойдан қўлоқ чи-

қариб юришибди. Мен сизга

айтсам Тошкент — Қўриқ-

тоғ поезидани ўзи йўл

туртинчи вагонга билет сотиш

воқеаси ҳам ана шундай

этиббурсилик оқибати, ал-

батта.

Проводник тўғри айтди.

Тошкент темир йўли қон-

чалари ўз ишига масъули-

ясини билан қаратгани, та-

лабчанлигининг бўлишига са-

бабли ана шундай ажаб-
вор воқеалар бўлиб туриб-
ди. Баъзи проводникларнинг
пассажирларга намуналик хиз-
мат кўрсатиши ўринга йўлов-
чилар билан дағал муомала-
да бўлаётгани сабабли ҳам
ана шундай. Қаредла ниға
масъулият, ўзаро талаб-
чанлик бўлмаса, ўша жой-
да тартибсизлик авинга
чиқарди. Қиссадан ҳисса шу-
ки, Тошкент темир йўли раҳ-
барлари пассажирларга хиз-
мат кўрсатишда рўй бераёт-
ган ана шундай ноҳуш во-
қеаларга тезда чек қўйиб,
воқеалда, кассаларда, вагон-
ларда йўловчиларга намуна-
лик хизмат кўрсатишни таъ-
минлашлари лозим.

Р. ТУРСУНОВ,

«Совет Ўзбекистони» мах-
сус мухбири.

Редактор

М. ҚОРИЕВ.

Музыфильм. 19.25 — «Синла
птица» вокал-чолгу ансамбли
икро атиди. 19.45 — Беш йи-
лик. Тўртинчи. Яил. 20.25 —
«Тустетия чўпонлари». Бадия
фильм. 1-серия. 21.30 — Вре-
мя. 22.05 — Енгил атлетика
бўйича жаҳон кўбоғи. Танф-
фус пайтида дунё лонселари.

УЗБЕКИСТОН

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

ПРОГРАММАСИ

18.20 — Болалар учун қў-
ғирчоқ фильм. 18.30 — Халқ-
аро болалар йилиги. 19.00 —
Зангори акраи почтаси. 19.30 —
Футбол бўйича СССР чемпио-
нати. «Пахтакор» — «Динамо»
(Тошкент). Тапафус пайтида
ахборот. 21.15 — Ахборот.
21.30 — Времи. 22.05 — Чора-
чилик — зарбдор фронт. 22.20 —
Совет киносининг 60 йа-
лиги.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

ПРОГРАММА

18.40 — Паспортсиз ишни
Бадийн фильм. 20.20 — Янги-
ликлар. 20.40 — СССР халқа-
ри куйлари. 21.30 — Хужжат-
ли фильм.

РАДИО